

**ДО
АКРЕДИТАЦИОННИЯ
СЪВЕТ НА НАОА**

ДОКЛАД

**НА
ПОСТОЯННАТА КОМИСИЯ ПО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ
ИЗВЪРШЕНОТО ОЦЕНЯВАНЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ
НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА**

„НЕФРОЛОГИЯ”

**ОТ ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1. МЕДИЦИНА
ОТ ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
В МЕДИЦИНСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ – ПЛЕВЕН**

Уважаема г-жо Председател на Акредитационния съвет на НАОА,

Постоянната комисия по здравеопазване и спорт предоставя на Вашето внимание настоящия доклад за резултатите от извършеното оценяване по процедурата за програмна акредитация на програмна акредитация на докторска програма „**НЕФРОЛОГИЯ**” от професионално направление 7.1. Медицина в Медицинския университет – Плевен.

Докладът е разработен в съответствие с чл. 78 от ЗВО и съгласно критериалната система за програмна акредитация на ОНС „доктор“ в съответствие със стандартите и насоките за осигуряване на качеството в европейското пространство за висше образование /ESG/ - част 1 /1-10/ и по смисъла на чл. 78, ал. 3 от ЗВО, приети от АС на НАОА на 20.10.2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

- I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА
- II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ
- III. КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИШЕ ОБРАЗОВАНИЕ /ESG/ - ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО /ТАБЛИЦА 5/, ПРИЕТИ ОТ АС НА НАОА НА 20.10.2016 г.
- IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

I. ХРОНОЛОГИЯ НА ПРОЦЕДУРАТА

№ по ред	Решения	Номер и дата на протокол/дата на извършено действие
1.	Откриване на процедурата от Акредитационния съвет (АС)	Протокол №16/12.09.2019 г.
2.	Утвърждаване на състав на Експертната група (ЕГ) от АС: Проф. Боряна Делийска, дмн – ръководител на ЕГ Доц. д-р Андрей Андреев, дмн - член на ЕГ Доц. д-р Владимир Андонов, дмн - член на ЕГ Наблюдаващ процедурата член на ПКЗС: проф. д-р Здравко Каменов, дмн	Протокол №30/16.12.2021г.
3.	Извършено посещение на ЕГ във Висшето училище (ВУ)	16 юни 2022 г.
4.	Обсъждане и приемане на доклада на ЕГ от Постоянната комисия (ПК)	Протокол №37/1.11.2022г.
5.	Обсъждане и приемане на доклада на ПК и изпращането му до ВУ за становище	Протокол № 43/20.12.2022г.
6.	След изтичане на срока по чл. 35, ал.2 от ПДНАОА /относно становището на оценяваната институция/ ПК предоставя доклада на АС	

II. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРЕПОРЪКИТЕ ОТ ПРЕДХОДНАТА АКРЕДИТАЦИЯ

В сектор „Нефрология“ на Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ при Факултет „Медицина“ към Медицински университет – Плевен се извършва обучение по Образователната и научна степен „Доктор“ в докторска програма „Нефрология“, в професионално направление 7.1. Медицина, за специалисти с образователно-квалификационна степен „магистър“.

Докторската програма е акредитирана от НАОА с Решение от Заседание на Акредитационния съвет на НАОА (Протокол № 15/5.09.2013 г.), с **обща оценка по критериите 9.11 и срок на валидност до 05.09.2019 г. (шест години)**. В настоящия доклад е представена актуализираната информация до 2021 г.

При предходната акредитация на докторската програма по „Нефрология“ на МУ-Плевен е дадена препоръка от НАОА (Протокол №15/05.09.2013 г. **да се обявяват конкурси за редовни докторантури по „Нефрология“**).

Препоръката е изпълнена, като през акредитирания период в сектор „Нефрология“ са обявени две докторантури за редовна форма на обучение през учебната 2019/2020 г. През 2015 г. е разкрита и процедура за докторантура по нефрология-самостоятелна форма на обучение за д-р Бисер Борисов, който успешно е защитил дисертация за придобиване на ОНС „доктор“ през 2016 г.

Констатации за изпълнение на направената препоръка:

ЕГ и ПК приемат, че препоръката от предходната акредитация е изпълнена.

За периода 2013-2022 г. са обучавани 3 докторанти по докторската програма, от които 2 в редовна форма на обучение и 1 в самостоятелна форма на обучение. Успешно е защитена 1 дисертация за ОНС „доктор“ по „Нефрология“.

III КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА КРИТЕРИИТЕ ЗА ПРОГРАМНА АКРЕДИТАЦИЯ НА ДОКТОРСКИ ПРОГРАМИ В СЪОТВЕТСТВИЕ СЪС СТАНДАРТИТЕ И НАСОКИТЕ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО В ЕВРОПЕЙСКОТО ПРОСТРАНСТВО ЗА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ/ ESG/- ЧАСТ 1 /1-10/ И ПО СМИСЪЛА НА ЧЛ. 78, АЛ. 3 ОТ ЗВО (ТАБЛИЦА 5)¹

Стандарт 1. Политика за осигуряване на качеството

Критерий 1.1. Висшето училище или научната организация има публично оповестена, с официален статут и отчетност политика за осигуряване качеството на обучението по докторската програма.

По 1.1.1. Основните цели на обучението в докторската програма по „Нефрология“ в МУ-Плевен е последователна политика за повишаване и осигуряване качеството на обучение по докторските програми с цел повишаване нивото на научноизследователската дейност на докторантите. Нейното осъществяване е свързано със:

Цялостната дейност за обучение според разработената учебна план-програма е подчинена на институционалната система на политики и процедури за осигуряване на качество, без да се пренебрегва спецификата по специалността „Нефрология“.

Създадени са условия за непрекъснато и устойчиво изграждане на собствени научноизследователски кадри от средите на докторантите и постдокторантите; Повишаване на капацитета и уменията на докторантите се реализира и чрез участие в съществуващото „Докторантско училище“. Те се обучават в специализирани курсове за запознаване с основните диагностични и лечебни методи и приложението им при разработването на научни проекти и дисертационни трудове. В политиката по качество са залегнали 4 групи стратегически цели - образователни, научноизследователски, обществено и организационно ориентирани.

Изборът на темата на докторантурата се базира на най-новите постижения в областта на нефрологията.

Мотивите за разработване на докторантури по „Нефрология“ са свързани с бързото нарастване на честотата на хроничното бъбречно заболяване, неговото ранно и точно диагностициране и своевременно и съвременно лечение, както и от необходимост от изграждане на подготвени преподаватели по нефрология за обучението на студенти и специалисти по здравни грижи, Значение за мотивацията има и развитието на нефрологията като екипна специалност и разкриване на потенциала на студентите за създаване на научни кадри, както и възможността за внедряване на нови изследователски методи и лечебни подходи. Не без значение е и, че докторантите могат да придобият лични и специфични професионални компетентности.

В МУ – Плевен обучението по докторската програма “Нефрология” е в съответствие със съвременните тенденции в развитието на специалността.

Приемът и обучението на докторантите се базира на официално утвърдени стандарти, записани и разработени в програми и правилници. За целта **се поддържа и актуализира**

¹ Оценяването се извършва съгласно приетите от Акредитационния съвет Методика за оценяване по критериалната система на НАОА и Правила за гласуване на процедури за акредитация и за оценяване на проекти.

комплект национални и университетски нормативни документи, повечето от които са достъпни в сайта на МУ. Съблюдава се конкурсно-проектното начало в научноизследователската дейност чрез организиране и провеждане на **конкурси за разработване на проекти от докторантите със средства на Университета и на Фонда за подпомагане на изследователската дейност на докторанти.**

Задачите пред обучаваните докторанти, са свързани с усвояването на основни теоретични и приложни знания, възможности за реализиране на конкретни научноизследователски задачи, иновационни дейности, както и коопериране и интегриране със сходни на специалността науки и дисциплини. Научната тематика на докторантурите по нефрология включва разработване на теми, свързани с разнообразни проблеми в клиничната нефрология и диализа.

Към формите на обучението на докторантите има тематични курсове, семинари, самостоятелна подготовка, усвояване на нови диагностични методи, адаптиране на методики и провеждане на научни разработки при участие в научноизследователски проекти. МУ – Плевен организира обучението по докторската програма „Нефрология” така, че да отговаря на потребностите от медицински кадри, според националната стратегия за развитие на образованието и здравеопазването и международните стандарти. То е организирано според сега действащото законодателство на страната (ЗВО, ЗРАС, Правилник за прилагане на ЗРАС).

Приемът и обучението на докторанти се извършва според изброените държавни нормативни документи и със съответните университетски правилници – Правилник за устройството и дейността на МУ – Плевен и Правилник за развитие на академичния състав в МУ-Плевен. **От 27.07.2020 г. МУ има нов правилник за развитието на академичния състав, в който се определят процедурите и прилагане на минималните изисквания в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ към научно-преподавателската дейност на кандидатите за придобиване на научна степен и за заемане на академичните длъжности: „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ в МУ– Плевен.** По този начин се гарантира съответствие между учебната документация за обучение и правната рамка на всички нива. Това съответствие се поддържа от действащата вътрешна система за качеството на МУ – Плевен чрез периодични одити по утвърден график. По време на посещението си ЕГ се запозна със съдържанието на някои от документите и досиетата и получи информация относно съхраняване на всички данни по докторантурите.

Констатацията е, че съдържанието отговаря на изискванията.

По 1.1.2. Въведената в МУ– Плевен **вътрешна Система за оценяване и поддържане на качеството (СОПК)** има за цел осигуряване, поддържане, управление и подобряване качеството на всички университетски дейности. СОПК е функционална, динамична и отворена за промени система, насочена към качеството на обучение. **(Наръчник по качеството на МУ-Плевен, Система за оценяване и поддържане на качеството в МУ-Плевен).**

През 2017 г. изцяло е актуализирана основната документация на СОПК, произтичаща от изискванията на новия международен стандарт БДС EN ISO 9001:2015 и от стремежа към оптимизирането на дейностите по управлението и поддържането на документацията. **Системата за управление на качеството (СУК)** обхваща всички елементи на БДС EN ISO 9001:2015. В резултат ВУ се е подготвило за сертифициране по БДС EN ISO 9001:2015.

Съгласно приетите **годишни графици за провеждане на одити по катедри и сектори** на МУ-Плевен, за периода 19.07.2012 – 30.05.2017 г. в МУ-Плевен са осъществени **общо 42 вътрешни одита.** През акредитирания период в Катедрата е проведен **1 вътрешен одит.** Няма установени случаи на плагиатство и академични измами, не са констатирани несъответствия и няма отправени забележки. Проведеният одит показва наличие на пълно съответствие на дейностите с изискванията в областта. Обхванатите от одита дейности се

осъществяват и документират регулярно. Учебният процес е обезпечен с **висококвалифицирани хабилитирани и нехабилитирани лица**, активно участващи в специализирани научни форуми у нас и в чужбина. Преподавателският състав членува в Българското нефрологично дружество. Учебната документация се води според изискванията. Активно е участието на академичния състав в Юбилейната конференция на МУ-Плевен по повод на 40-та годишнина от основаване на Университета.

Дейността на ВУ е ориентирана към осигуряване на стимулираща среда за целенасочено и непрекъснато развитие на докторантите и постдокторантите. През м. април 2017 г. **Факултетът по медицина към МУ-Плевен е спечелил Проект G05M2OP001–2.009-0031-C01 „Създаване на център за обучение на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени към Факултет „Медицина“ на МУ-Плевен“ по ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014-2020, съфинансирана от ЕС.** Безвъзмездната финансова помощ по проекта е на обща стойност 695 631.34 лв., а срокът за изпълнение на проекта е 24 месеца, до 31.12.2018 г. Основната цел на проекта е създаване Център за подкрепа на развитието на докторанти, специализанти и млади учени, който ще осигури високо качество на обучението според нуждите на пазара на труда, укрепване на връзката с бизнеса и подпомагане на мобилността и академичното израстване на научни кадри и млади изследователи.

През 2018 г. Системата за управление на качеството (СУК) в МУ-Плевен е сертифицирана във връзка с осигуряването на университетско образование в ОКС „професионален бакалавър“, „бакалавър“ и „магистър“ и ОНС „доктор“ по медицина, фармация, обществено здраве, здравни грижи и социални дейности; следдипломно обучение; научноизследователска, развойна дейност и иновации.

Сертификатът по ISO на МУ-Плевен е издаден на основание доклад от одит АУ-01-СИ-39/2017 и решение на Комисията по решенията от 14.02.2018 г., валиден до 13.02.2021 г.

През 2019 и 2020 г. са проведени 4 цялостни вътрешни одита на Системата за управление на качеството от независими външни одитори и 4 прегледа от ръководството.

На 10 февруари 2021 г. е извършен надзорен одит на Системата за управление на качеството от „Сертификация“ ЕООД. В резултат на това е издаден нов сертификат, валиден до 14.02.2024 г., удостоверяващ, че разработената и прилаганата Система за управление на качеството на МУ-Плевен съответства на изискванията на стандарта БДС EN ISO 9001:2015.

По 1.1.3. МУ-Плевен има изградена политика за осъществяване на взаимовръзката между научните изследвания и обучението по докторската програма в рамките на националния и институционалния контекст. Темата „Здраве и качество на живот, биотехнологии и екологично чисти храни“ е приоритетно направление в Националната стратегия за развитие на науката до 2020 г. Научноизследователската дейност на докторантите е насочена към разработване на различни аспекти на хроничните бъбречни заболявания, диагностиката им и лечението. Тези направления са залегнали в Стратегията за развитие и дейност на МУ – Плевен за периода 2013-2017 г. и периода 2017– 2021 г.

Всички докторски теми в МУ-Плевен по „Нефрология“ са в съответствие с основните направления на научноизследователската дейност в Университета.

По 1.1.4. В МУ-Плевен е създадена система, гарантираща качеството на научноизследователската дейност и спазване на етичния кодекс. Контролът е на различни етапи от разработването на научните проекти до публикуване на резултатите. Етичната регулация на проучванията налага специфична подготовка на участниците, за да отговаря на международните стандарти. В тази връзка в МУ – Плевен са приети правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на плагиатство, отразени в **Етичния кодекс на учения**, в ежегодно провежданият в Докторантското училище специализиран курс „Морално-етични

аспекти на научното изследване“ и ежегодно провежданият „Ден на Биоетиката“. Етичният кодекс представя основните принципи, към които да се придържа ученият, включително докторантът и определя мерките при неспазването на тези принципи. Правилата на етичния кодекс фигурират в Правилник за устройството и дейността на Медицински университет – Плевен. Според чл. 80, ал. (1) от Правилника : „Преподавателите се освобождават от длъжност по реда, по който са избрани, със заповед от Ректора при доказано плагиатство в научните трудове“.

С цел предотвратяване на плагиатство през 2013 г. в МУ-Плевен е закупена софтуерна програма Plag Aware, а от 2015 г. е заместена с iThenticate® - система за проверка на плагиатството, която сравнява съдържанието с огромна база от уеб страници и академични публикации. При установяване на висок процент на плагиатство, въз основа на отчета „iThenticate®“ или друг източник на информация, ръкописите не се разглеждат за публикуване в университетското списание Journal of Biomedical & Clinical Research. **Използват се програми със свободен достъп за проверка на съвпадение на текстове (Free Plagiarism Check; Best Plagiarism Checker & Proofreader).**

Към МУ-Плевен функционира **Комисия по етика на научноизследователската дейност (КЕНИД)**, която е независим експертен и консултативен орган за оценка, периодичен надзор и даване на становище относно медицинските и етичните аспекти на научните изследвания. Обект на проучване са всички етични проблеми при провеждане на научните изследвания, оповестяването и публикуването на резултатите от проучванията (Правилник за дейността на Комисия по етика на научноизследователската дейност в МУ-Плевен).

МУ – Плевен не допуска дискриминация при приема и обучението на докторантите чрез: публично оповестяване на конкурсите за включване в докторски програми и конкурсите за финансиране на научноизследователски проекти; избор на външни експерти за оценяване на проектите; предоставяне на равни възможности за обучение в специализирани курсове в Университета и външни институции, и обучение в образователни курсове в Докторантското училище; равен достъп до специализирана апаратура и специализирана литература; равни условия за популяризиране на научните резултати на научни форуми и в научни списания; равен достъп до техническа помощ при изработването на автореферата и дисертационния труд; осигуряване на независими членове на научните журита.

В МУ – Плевен (Протокол на АС №3/03.07.2017 г.) са приети и действат **Правила и процедури за предотвратяване и санкциониране на изпитни измами и плагиатство и Правила за процедурни методи и средства за проверка на оригиналността и автентичността на дипломни и дисертационни работи.**

Констатации по критерий 1:

Мисията, целите и задачите на Университета напълно кореспондират с целта на подготовката за придобиване на ОНС „Доктор“ по „Нефрология“ в МУ- Плевен. Обучението се базира на официално утвърдени стандарти, разработени в програми и правилници и е съобразено с действащото законодателство.

Докторската програма се организира и реализира в съответствие на политиката на ВУ. Дейността в процеса на обучение по докторската програма по Непрология е подчинена на системата за качество в МУ-Плевен, без да се пренебрегва нейната специфика. Това се потвърждава от резултатите при вътрешните одити.

Стандарт 2. Разработване и одобряване на програмите.

Критерий 2.1. Висшето училище или научната организация изгражда и прилага процедури за разработване, одобряване, наблюдение и обновяване на докторските

програми при съдействието на високо квалифицирани учени, представители на промишлеността и други заинтересовани страни.

По 2.1.1. Докторските програми в МУ-Плевен и в катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ - сектор „Нефрология“ са разработени по утвърдени процедури, с участието на висококвалифицирани учени. За всяка докторска програма се разработват **учебен план, учебна програма и квалификационна характеристика**, където са отразени целите на програмата, описанието на получаваната квалификация в рамките на лекциите от индивидуалния учебен план, а така също и професионалните компетенции, получавани след защитата на дисертационния труд. Изпълнението на конкретните научноизследователски дейности е отразено в детайли в индивидуалния учебен план за подготовка на докторанта. Индивидуалният план се изготвя от докторанта и научния ръководител за срок от 3 или 4 години и се обсъжда от Катедрения съвет. Факултетният съвет утвърждава индивидуалния план.

Хабилитираните лица в сектор „Нефрология“ имат потенциал да ръководят и подпомагат докторантите в кариерното им развитие, да оказват помощ по разработване на научни проекти, както и при публикуване на резултатите. Те са с дългогодишен клиничен опит като нефролози, участват в професионални и научни организации, което позволява споделяне на опит и знания при разработване на изследователската дейност.

Докторската програма по Нефрология напълно съответства на академичната среда, предоставя възможност за развитие на новите кадри и отговоря на потребностите за продължаване на обучението на завършилите с магистърска степен лекари.

По 2.1.2. В МУ – Плевен са създадени организация и стандарти при разработването, одобрението и прилагането на учебната документация по докторските програми. Разработен е формат на учебните програми, свързани с обучението по дисциплината; нейното място и обвързаност с други дисциплини; преподавателите, включени в обучението; начините и формите на обучение и оценяване. **Учебните програми се изготвят, съгласуват, съхраняват съобразно „Инструкция за разработване и управление на документите от СОПКО“, приета от МУ – Плевен 22.06.2006 г. и „Управление на разработката на учебни планове и програми“, документи, налични на страницата на МУ – Плевен.** Чрез участието си във ФС и АС, както и чрез прякото си участие в академичните дейности на катедрите докторантите имат възможност да участват в обсъждането, актуализирането и утвърждаването на учебните програми.

Всяка докторска програма се одобрява от Катедрен и Факултетен съвет. За периода 2012-2021 г. голям брой докторанти са участвали в разработването на учебната документация, индивидуалните учебни планове, изготвянето на периодични отчети за изпълнението на програмата и предложения за промени в сроковете и задачите за изпълнение.

В Катедрата докторантите са участвали активно в разработване на програми за обучение на докторанти, на студенти за ОКС „магистър“ по медицина и за „бакалавър“ и „професионален бакалавър“ във ФЗГ, ФФЗ и МК. Програмите периодично се актуализират и приемат. Съгласно ПРАС на МУ – Плевен, се изготвя „Досие на докторанта“ с всички материали и документи, свързани със зачисляване, подготовка, атестиране и разработване на дисертационния труд.

По 2.1.3. Обучението на докторантите по „Нефрология“ към МУ – Плевен се провежда в съответствие със съвременните тенденции в развитието на науката, при формулирани ясни цели и задачи, добра мотивация за обучение по специалността и отговаря на изискванията на основните нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на МУ-Плевен. Действащата учебна документация се намира в личните досиета на докторантите, които се съхраняват в Учебен сектор при МУ-Плевен и в текущия архив на обучаващото звено. Текущата административна документация по докторската програма и нейното нормативно съответствие е отговорност на отдел „**Научноизследователска дейност**“. **Досието на**

докторанта включва: Апликационна форма на докторанта; Анкетна карта на кандидат докторанта; Доклад от Ръководителя на катедрата за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Протокол от КС за разкриване на процедура за зачисляване на свободна докторантура; Заповед на Ректора за записване на докторанта на базата на Решение на ФС; Доклад на Ръководителя на Катедра за насрочване на изпит на докторанта; Заповед на Ректора за провеждане на изпит по специалността на докторанта; Протокол от проведения изпит на докторанта; Доклад от Ръководителя на Катедрата за предварителна защита; индивидуален план за обучение и финансов план. Документацията включва и Конспекти за прием на докторанти; Анкетна карта за кандидат-докторанта; Индивидуален учебен план; Програмата за обучение в Училището за докторанти, Помагало за докторанта; Конспект за докторски минимум, документи за отчисляване и защита; отчет на докторанта; Анкетна карта за проучване мнението на докторантите за удовлетвореността от качеството на обучение.

Учебната документация по докторските програми в МУ - Плевен периодично се обновява във връзка с мнението и съдействието на докторантите, потребителите на кадри и други заинтересовани страни.

Констатацията е, че документацията на докторантите по Нефрология е налична и пълна.

По 2.1.4. Обучението на докторантите по „Нефрология” се провежда според съвременните тенденции в науката, при формулирани ясни цели и задачи, добра мотивация за обучение и отговаря на изискванията на основните законови и подзаконови нормативни актове и на конкретните Правилници и процедури на МУ-Плевен. Разработваните в МУ – Плевен докторски програми са съобразени както с развитие на специалността и с нуждите на потенциалните работодатели в лицето на МУ – Плевен, Университетската болница „Д-р Георги Странски“ – Плевен, УМБАЛ „Света Марина“ – Плевен, и др. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане за обучение по съответните докторски програми за нуждите на тяхната структура, които се обсъждат и одобряват от Академичния съвет. Защитилите ОНС „Доктор“ се реализират успешно в институциите, които са поискали обучение по съответната докторска програма.

Докторската програма в сектора по нефрология се разработва и актуализира съобразно изисквания към конкурентоспособност на кадрите. Интерес от потенциални външни работодатели към докторски програми по нефрология не е проявен.

Докторската програма е представена в ясна документация според нормативните изисквания с формулирани цели, задачи и мотиви за обучение и отговаря на изискванията за ясно дефиниране на професионалните компетенции в областта, за стимулиране на научното и професионално израстване и на приемственост в колектива на сектора.

По 2.1.5. Секцията по нефрология има създадени контакти с МУ–София, МУ–Пловдив, МУ–Варна, МУ-Стара Загора. Те са изградени и се поддържат на база взаимни професионални интереси, свързани с научноизследователската и клинична дейност и със съответни звена в университети в ЕУ или извън ЕУ, позволяваща професионална мобилност на докторантите. Докторантите се възползват от възможностите за академичен обмен в страната и в чужбина. Те могат да се обучават и да полагат изпити в други ВУ или обучаващи организации в страната и чужбина.

Допълнителен източник на информация, с цел сравняване на актуалността на разработваната тематика с аналогични програми на други ВУ в България, Европейския съюз и извън него, представлява базата от данни на НАЦИД, съдържаща докторантски разработки от всички тематични направления. Подобна база данни съществува и за европейските докторски разработки, което позволява своевременно актуализиране на докторските програми в Университета.

За периода 2012-2017 г. Комисията за развитие на академичния състав към Академичния съвет на МУ – Плевен е **признала 3 ОНС „Доктор“, придобити в чужбина**, съответно във Франция, Япония и САЩ. Приетата от Академичния съвет на МУ – Плевен **Кредитна система за оценка подготовката на докторантите** дава възможност за признаване на професионалната мобилност в чужбина на докторантите.

Докторантите в сектор „Нефрология“ до момента не са реализирали мобилност с цел обучение по време на докторантурата.

По 2.1.6. В Медицинския университет – Плевен специфичните особености за приема и обучението на докторанти са залегнали в Правилник за дейността на МУ–Плевен и Правилник за развитие на академичния състав в МУ-Плевен.

Създадени са действащи процедури за изработване и оценяване на докторските програми за обучение, публикувани на страницата на МУ – Плевен в „Справочник на докторанта“, разработени са процедури за прием на редовни, задочни и докторанти на самостоятелна подготовка въз основа на действащото законодателство, публикувани на сайта на МУ-Плевен.

В Университета е разработена и функционира **Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти** в МУ – Плевен въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити. Копия от периодични отчети и обсъждания на докторантите са налице в Досиетата на докторантите. Обучението по докторската програма се оценява и анализира на базата на провежданата ежегодно атестация на докторантите и на изготвения отчет на докторанта за извършената работа и получените резултати. Отчетът за изпълнение по общия и индивидуален учебен план се приема от КС и утвърждава от ФС.

Наблюдение и контрол на състоянието на документацията, свързана с качеството на обучение, вкл. докторските програми, се извършва чрез вътрешен одит и оценката се изготвя под формата на вътрешен одитен отчет.

Констатации по критерий 2:

В обучението на докторантите по „Нефрология“ в МУ–Плевен се използват разнообразни съвременни форми на обучение, гарантиращи подготовка, съобразена с принципите за иновативно обучение на докторанти на ЕК от 2012/2016 г. Материално-техническата база е на високо професионално ниво, в обучаващото звено царят академична атмосферата. Създадени са връзки с други медицински университети у нас и в чужбина, но до момента не е реализирана мобилност на докторанти с цел обучение.

Действащата документация за прием и обучение на докторантите в Медицинския университет – Плевен периодично се анализира и обновява. Създадената и работеща система при зачисляването и обучението на докторанти е гаранция за създаване на специалисти с висок професионализъм, по мнение на работодателите.

Стандарт 3. Обучение, преподаване и оценяване, ориентирани към студентите.

Критерий 3.1. Съществува система от правила и дейности, свързани със стимулиране на мотивацията и активната позиция на докторантите в процеса на обучението и провеждането на научни изследвания, както и подготовката на дисертационния труд.

По 3.1.1. Съвременните достижения на информационните технологии спомагат докторантите и научните им ръководители да бъдат информирани за най-новите постижения в областта на нефрологията. Комуникацията с водещи специалисти в научната област и участието в научни форуми са условия за прилагане на съвременни образователни форми и методи в подготовката по докторската програма. Обучението е съобразно със съвременните научни постижения, за което са осигурени условия на институционално и катедрено ниво.

На институционално ниво обучението на докторантите в МУ-Плевен се осъществява по система, която непрекъснато се актуализира съобразно научните постижения в съответната област. Създадено е **Докторантско училище**, което функционира към Центъра за научноизследователска дейност, което има програма и методика за обучение на докторантите. Целта е придобиване на основни знания за успешна академична и научноизследователска кариера на докторантите. Програмата се осъществява чрез курсове за повишаване квалификацията. Обучението е насочено към повишаване на мотивацията на докторантите за научноизследователска кариера, създаване на условия и възможности за такава и повишаване качеството на научните разработки. Висококвалифицирани преподаватели провеждат **специализирани курсове**, които включват запознаване с нормативната уредба за обучение, оформяне на научен текст; съдържанието и структура на научния труд, работа с бази данни, работа в екип и лидерски умения в академична среда, планиране на кариерата, финансиране, управление на проекти, чуждоезиково обучение, комуникационни и презентационни умения и др.

От 2015 г. е организирано **Есенно училище по Иновации в медицината**, превърнало се в традиционен научно-образователен форум за Университета. Освен участието на изтъкнати лекари-специалисти от България и чужбина, участие имат и представители на фармацевтичната индустрия.

МУ-Плевен работи в посока целенасочено стимулиране на докторантската мобилност. За периода 2014-2021 г. са актуални договори за академичен обмен по програма **Еразъм+ с 33 медицински университета и центрове в 13 държави**. Програмата позволява повишаване на професионалната квалификация, разширяване на контактите и подобряване на условията за работа в екип и езиковите познания. **На катедрено ниво акцентът е върху индивидуалната работа на научния ръководител с докторанта.**

Традиционни и модерни форми на обучение са залегнали в реализирането на докторската програма по нефрология с лекционни и тематични курсове, семинари и практически курсове; участие в специализираните курсове в Докторантското училище; в научни прояви и самостоятелна подготовка.

По 3.1.2. Съгласно кредитната система, разработена въз основа на Европейската система за набиране и трансфер на кредити, докторантите трябва да придобият определен брой кредити (**минимум 250 кредита за редовна форма на обучение и минимум 220 кредита за самостоятелна форма на обучение** - Учебен план и Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти в МУ-Плевен).

Учебният план се дели на групов и индивидуален. Груповият учебен план се осъществява в рамките на Докторантското училище. Там докторантите натрупват определен брой кредити – **70 кредита за редовни докторанти и 40 кредита за докторанти на самостоятелна подготовка**. Подготовката и обучението на всеки докторант се осъществява по Индивидуален учебен план, изготвен със съдействието на научния ръководител, приет на Катедрен съвет и утвърден от ФС. Индивидуалният учебен план определя насочеността на докторантурата и се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години.

Индивидуалният учебен план на докторантите по нефрология е съобразен с План-програмата на специалността и с темата на дисертацията.

По 3.1.3. Изпълнението на индивидуалните програми на докторантите **периодично се контролира от научния ръководител, КС, ФС**. Индивидуалните учебни планове на докторантите конкретизират отделните етапи при подготовка на дисертационния труд и сроковете и очакваните резултати от изпълнението на всеки етап. Контролът по спазването му се осъществява регулярно от научния ръководител и ръководителя на катедрата, в която е зачислен докторантът. На Катедрен съвет докторантът представя етапен отчет за дейността, която е извършил през изминалия период. Отчетът се приема на КС и утвърждава от ФС.

Резултатите и оценка за работата им се съхраняват в личното дело на всеки докторант в сектор „Работа с докторанти“. Резултатите от научноизследователската си дейност докторантите представят и в етапния и краен отчет на проекта, като Комисията по финансиране на научноизследователските проекти към МУ – Плевен дава оценка в рамките на процедурите за контрол на вътреуниверситетските проекти.

По 3.1.4. Оценка постиженията на докторантите се осъществява през целия период на разработка на докторския труд чрез **контрол на индивидуалния учебен план**, отчетите, участие в научноизследователски проекти и изготвяне на научни съобщения. В края на всяка академична година научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред КС и предлага конкретизация на индивидуалния учебен план. Според нормативните изисквания **изпитът за докторския минимум** се провежда от комисия от трима хабилитирани преподаватели, по конспект, предоставен няколко месеца предварително на докторанта и одобрен от КС. От изпита се изготвя протокол, който се съхранява в досието на докторанта в Център „Научноизследователска дейност“, както и писмената му работа.

Атестация на всеки докторант се извършва, съгласно изискванията на ЗРАС, в края на всяка академична година, като се попълва Карта за НПС и докторанти. Изпълнението на индивидуалния план се контролира пряко от научния ръководител и от Ръководител катедра, въз основа на представен от докторанта отчет за извършените дейности. Отчетите съдържат изпълнение на планираните задачи, етапа на разработване на дисертационния труд, брой публикации и научни съобщения, участие в разработването на проекти, и други форми на научноизследователска дейност. Със свое решение КС предлага на ФС оценка за дейността на докторанта: много добра, добра, задоволителна или незадоволителна. От 2012 г. в МУ-Плевен е въведена Кредитна система за оценка на подготовката на докторанти, а от 2013 г. е приет Правилник за дейността на докторантското училище в МУ – Плевен. Само докторанти изпълнили планираните дейности по Индивидуалния учебен план и събрали изискуемия минимален брой кредити се допускат до предзащита пред разширен катедрен съвет.

По 3.1.5. Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен, жалбите от докторанти са свързани с осигуряване на условия за изпълнение на индивидуалния план, ползване на допълнителни финансови ресурси и с действие или бездействие на отделни звена на университета, или на отделни членове на колектива му, което би довело или би могло да доведе до нарушаване на нормативни актове при осъществяване на дейността и/или учебния процес.

В МУ – Плевен са приети и действат **Правила и процедури за разглеждане на оплаквания, жалби, сигнали и предложения от студенти и докторанти** с Протокол на АС Създадена е **Комисия за разглеждане на жалби и оплаквания** от студенти и докторанти. През отчетния период не са подавани жалби и оплаквания от докторанти в сектор „Нефрология“.

Констатации по критерий 3:

В МУ-Плевен подготовката на докторантите по Нефрология се реализира със съвременни образователни форми и научни методи по индивидуален план и чрез участие в колективно обучение в Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“ и в Училище за докторанти. Всички етапи се контролират ефективно от прекия ръководител на научното звено и чрез обсъждане на отчетите и резултатите от работата на докторантите. Оценяването на постиженията се осъществява чрез научните прояви, за които са създадени добри условия в университета. Всички елементи от докторантските процедури са отразени в административната документация на ВУ, съхранявана в отдел „Научна дейност“ Сектор Работа с докторанти.

Стандарт 4. Прием, развитие, признаване и дипломиране на студентите.

Критерий 4.1. Изградени са структури и са разработени вътрешнонормативни документи (правилници, разпоредби, инструкции) за функционирането на системата – от приема на докторантите включително до и след тяхната професионална реализация.

По 4.1.1. Приемът и обучението на докторанти е изцяло в съответствие с действащото законодателство и нормативната уредба на МУ-Плевен (описано подробно в критерий 1.1.1. от Стандарт 1). **Предложенията за броя на редовните и задочни докторантури** се правят след обсъждане и решение на катедрените съвети. Ежегодно ръководителите на научни звена заявяват искане по съответните докторски програми, които се обсъждат и одобряват от АС. Утвърдените докторантури за МУ - Плевен, чието финансиране се поема от държавата, става ежегодно в Държавен вестник, на база предложение от Университета и решение на Министерския съвет. На страницата на Университета се обявяват докторантурите и условията за участие в конкурсите. Регистрирането и проследяването на хода на докторантурите се извършва от Сектор „**Работа с докторанти**“ към **Центъра за научноизследователска дейност** и се контролира от Ръководител ЦНИД и Зам.-ректор НИД. В него е създадена база-данни за всеки докторант (досие на докторанта) с индивидуалния план, отчети за изпълнението му, заявления, протоколи, списък на публикациите, копия от публикациите и изнесените научни доклади, финансов план за изразходване на отпуснатите от Университета средства за подпомагане разработването на дисертационния труд. Секторът поддържа информация за изпълнение на индивидуалните планове на докторантите и се извършва оценка за тяхното изпълнение. Всички етапи от обучението на докторанта са подробно описани в Правилника за развитие на академичния състав в МУ – Плевен. На Web-сайта на МУ – Плевен е създаден и се поддържа раздел „Докторанти“ със съдържание на английски и български език. В него е предоставен **Справочник на докторанта** с пълна информация относно приема в докторантура, провеждането и контрола на обучението и научните изследвания на докторанти, писането и защитата на докторски дисертации. Разработена е специална процедура, касаеща защитата на дисертационния труд.

От 2007 г. МУ – Плевен е институционален член на ORPHEUS (Organisation for PhD education in Biomedicine and Health Sciences in the European System) и участва активно при разработването на документите за създаване на единни критерии за разработване и оценяване на докторски програми. На Web-сайта на МУ – Плевен са публикувани Стандарти за обучение на докторанти по биомедицински и медицински науки в Европа, предложени от ORPHEUS – AMSE – WFME. С цел организиране и координиране на образователната програма на докторантите в МУ – Плевен в съответствие с Европейската система за набиране и трансфер на кредити, през 2012 г. е утвърдена кредитна система за оценка на подготовката на докторанти.

По 4.1.2. Създадени са правила за **финансово подпомагане на проекти на докторанти в МУ – Плевен от Фонд „Подпомагане на докторанти“** чрез участие в конкурси, които ежегодно се публикуват на сайта на Университета. Правилата са разработени в съответствие с изискванията на Наредба на МОН за условията и реда за оценката, планирането, разпределението и разходването на средствата от държавния бюджет за финансиране на присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност от 10.09.2016 г. (ДВ брой 73 от 16.09.2016 г.) и в съответствие със Системата показатели за оценка, наблюдение и отчитане на резултатите на научноизследователската дейност, финансирани със средства от държавния бюджет в МУ – Плевен. Организацията, провеждането, отчитането и окончателното класиране на проектите се извършва от Комисия по финансиране на научноизследователските проекти. АС на МУ – Плевен контролира работата на Комисията, приема и оценява резултатите от конкурса. В рамките на конкурса се финансират разходи за дейности свързани с изследователската дейност по проекта: химикали, реактиви, китове, медикаменти, консумативи, опитни животни и други материали необходими за конкретната разработка, които не могат да бъдат осигурени от базовото звено. За периода 2012-2017 г. във финансираните със средства на МУ-Плевен проекти са участвали общо 86 (56,95 %) студенти и

докторанти. От 2011 г. (Заповед на Ректора на МУ — Плевен № 197/07.02.2011 г.) се провеждат самостоятелни конкурсни сесии за финансово подпомагане на проекти на докторанти, в които участват докторанти, зачислени за обучение за редовна докторантура и техните научни ръководители.

**Наукометрични показатели на докторантите в сектор „Нефрология“ за периода 2013-21 г.:
Общ брой публикации с участие на докторанти – 13.**

Участия на докторанти в научни форуми в страната и чужбина - 11.

Участие на докторанти в научни проекти, финансирани от МУ – 5.

По 4.1.3. В МУ-Плевен са осигурени възможности за мобилност на докторантите. За периода 2012-2017 г. са проведени три мобилности от трима докторанти от МУ-Плевен в други ВУ или научни организации в чужбина – един за три месеца (Университет „Докуз Ейлул“, Измир, Турция) и двама за два месеца (Факултет по медицина, Университет в Любляна, Словения). Актуални за периода 2014-2021 г. са договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с 33 медицински университета и центрове в 13 програмни държави.

Университетът е организатор и домакин на провежданата ежегодно Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари. Всяка година традиционният за МУ – Плевен научен форум се организира под патронажа на Ректора на МУ–Плевен, с подкрепата на УМБАЛ „Г. Странски“ и община Плевен. От 2010 г. насам в рамките на конференцията се организира специализирана секция „Докторанти“, където докторантите от МУ-Плевен и други институции в областта на медицинските и фармацевтичните науки могат да представят своите научни разработки и резултати. Конференцията се оформя като платформа за създаване на международни партньорства, както и за представяне възможностите за участие на студенти и докторанти в международни научни проекти чрез европейски програми за отпускане на стипендии за млади изследователи.

От м. юни 2013 г. МУ – Плевен е станал член на Национална академична мрежа, изградена от Българската академия на науките. Разкрит е Регионален академичен център – Плевен. С негово съдействие в периода 2013 – 2017 г. са сключени договори за съвместна научноизследователска дейност с 9 институти на БАН, което е дало възможност за разработване на съвместни научноизследователски проекти.

По 4.1.4. В сектор „Работа с докторанти“ към Център за научноизследователска дейност функционира административна система за регистриране на зачислените докторанти, хода на докторантурата и защитата на дисертационния труд.

Защитилият ОНС „Доктор“ докторант от сектор „Нефрология“ продължава академичното си развитие. След придобиване на ОНС „Доктор“ той е избран за главен асистент при спазване на всички административни изисквания за провеждане на процедурата, а впоследствие се хабилитира като доцент и понастоящем е Ръководител Катедра.

Констатации по критерий 4:

В МУ-Плевен е изградена организация, детайлни процедури и строга административна система за работа с докторантите на всички етапи от приема до защита на дисертационния труд. Докторантите се включват в научноизследователски проекти. Публикационната им активност е добра. Сътрудничеството с научни структури у нас и в чужбина осигурява подобряване качеството на обучение във ВУ и съдейства за кариерното развитие след защита. Представеният доказателствен материал е в подкрепа на това становище.

Стандарт 5. Преподавателски състав.

Критерий 5.1. Висшето училище или научната организация има разработена политика за осигуряване на качествен академичен състав, за подготовка на докторанти, която е част от стратегията за развитие на институцията.

По 5.1.1. Подготовката на докторантите се осъществява от хабилитирани преподаватели със специалности по вътрешни болести и нефрология с доказана компетентност и знания в областта, потвърдени от публикационната им активност.

Наукометрични показатели на хабилитирани и нехабилитирани преподаватели в сектор „Нефрология“ за периода 2013 - 2021 г.:

Общ брой публикации - 38. От тях - 2 монографии, публикации в списания с IF и SJR - 21, публикации в български списания - 8, научни списания на английски език – 4, участие в написването на учебници – 3, участия в научни форуми в страната и в чужбина 24 броя. Участие в научни проекти, финансирани от МУ-Плевен: – 9 броя.

По 5.1.2. Научно-преподавателският състав на сектора включва един професор, един доцент и 4 асистенти: проф. Васил Тодоров, д.м.н., доц Бисер Борисов, д.м. д-р Милена Янкова Стоименова, д-р Емилия Валентинова Христова, д-р Стела Павлова Линкова, д-р Гергана Василева Тодорова, д-р Айгуля Акишева. През периода д-р Линкова е излязла в отпуск по майчинство, д-р Христова и д-р Янкова не са продължили работа като редовни, а като хонорирани асистенти.

Научно-преподавателският състав на сектора е променен след 2018 г и към м. декември, 2021 г е представен от един доцент и двама асистенти.

В МУ – Плевен и в сектор „Нефрология“ съществува благоприятна академична среда и се оценява значението на научния ръководител за успеха на докторската програма.

На основен трудов договор в сектор „Нефрология“ до края на 2021 г. е работило едно хабилитирано лице, което е с доказани професионални компетенции, методични и технологични умения. То е било и Ръководител на сектора, притежава две специалности - „Вътрешни болести“ и „Нефрология“, от 1995 г. е „Доцент“, от 2009 г. е „доктор на медицинските науки“, а от 2010 г. е „Професор“. Дългогодишен ръководител на катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“, признат авторитет във висшите училища по медицина у нас, включван в състава на научни журита за дисертационни трудове и хабилитация в Медицинските университети в София и Варна. Научен ръководител на докторанти от МУ-Плевен, но и от други ВУЗ в страната. Участва като експерт в държавни изпитни комисии за придобиване на специалност „Вътрешни болести“ и „Нефрология“. Ръководител е на специализацията на две от преподавателките от сектор „Нефрология. Член на редакционните колегии на списанията: „Нефрология, диализа и трансплантация“; „Варненски нефрологичен форум“ и „Актуална нефрология“.

Преподавани дисциплини: „Нефрология“ на студенти от специалност „Медицина“ към Факултет „Медицина“, българо-(БЕО) и англоезиково обучение, „Вътрешни болести“ на студенти по специалностите – „Опазване и контрол на общественото здраве-бакалавър-4 години“ и „Медицинска рехабилитация и ерготерапия-бакалавър-4 години“, към Факултет „Обществено здраве“, българоезиково обучение, лекционен курс.

В сектор „Нефрология“ се провежда: обучение на лекари, специализиращи „Нефрология“; на лекари, специализиращи други профили на вътрешните болести; обучение на докторанти на редовна и самостоятелна подготовка.

Провеждат се курсове за следдипломно обучение, които са включени в програмата на СДО на МУ - Плевен.

По 5.1.3. Хабилитираните преподаватели в катедрата членуват в Българското нефрологично дружество, BANTAO, ERA/EDTA Те са членове на административно-ръководни структури на Университета и УМБАЛ „Д-р Г. Странски“, на ФС и др. Професорът е бил изпълнителен директор на УМБАЛ „Д-р Г. Странски“, член на УС на БНД, Член на Държавна

комисия за придобиване на специалност по Вътрешни болести и Нефрология, член на НЖ за придобиване на академична длъжност „главен асистент“, на комисия за докторантски минимум; член на Научни журита при защити на дисертационни трудове за ОНС „Доктор“ и НС „Доктор на науките“, за академичните длъжности „доцент“ и „професор“; участва като председател в провеждането на колоквиуми на специализанти, както и в модули на специализанти от други специалности.

Доцентът има публикации в чуждестранни списания с и без импакт фактор, в национални списания, отпечатващи се на чужд език и в национални списания на български език, което е доказателство за висок научен потенциал. Резултатите от дисертационния труд на докторанта са представени пред редица научни форуми-конгреси и конференции от национално и международно естество.

Констатации по критерий 5:

През акредитационния период в Сектор „Нефрология“ при МУ-Плевен подготовката на докторантите се е осъществявала от хабилитирани преподаватели на основен трудов договор към ВУ, със специалност по нефрология, с богат професионален опит. Всички преподаватели развиват активна научноизследователска дейност, свързана тематично с акредитираната докторска програма. Популяризират я чрез участие в научни форуми и посредством наличие на публикационна активност. Академичният състав развива системна експертна и консултантска дейност по Нефрология. Понастоящем наличието само на едно хабилитирано лице крие известен потенциален риск за реализацията на докторската програма.

Стандарт 6. Учебни ресурси и подпомагане на студентите.

Критерий 6.1. Висшето училище или научната организация развива материално-техническа и информационна база, необходима за учебно преподавателската, научноизследователската, художествено-творческата и спортна дейности.

Университетът разполага с 27 отлично оборудвани лекционни зали и 178 учебни зали и лаборатории за провеждане на учебно-практически занятия с капацитет 4 433 седящи места и площ от 9 147,3 кв. м. Залите са оборудвани със съвременна техника – мултимедийни прожектори и интерактивни дъски. Учебните аудитории „Амброаз Паре“ и „Гален“, намиращи се в ТЕЛЕЦ, са оборудвани с аудиовизуална техника, позволяваща видеоконферентна връзка в реално време с различни точки на света. В тях се провеждат научни конгреси и конференции, в които се включват всички докторанти по специалността като организатори и участници. Работните места за аудиторна и лабораторна работа в Университета, отнесени към общия брой на обучаемите, формират отношение 137 работни места за лабораторна и аудиторна работа на 100 обучаеми (средно приравнен брой). Аудиторната и лабораторната площ за учебна заетост на един студент за Университета е 2.83 кв. м. Изградената е в съответствие със спецификата на обучението, а материално-техническа база позволява непрекъснато осъвременяване на учебното и лабораторно оборудване. Лабораторната площ за изследователска дейност в кв. м. на един преподавател (включително докторант на самостоятелна подготовка или ръководител на докторант) на основен трудов договор в МУ - Плевен е 5.3 кв. м. В преобладаващите случаи, изследванията се обвързват и с резултати, получени не само в една, а в няколко изследователски лаборатории, което допринася за относителното повишаване на този показател. През 2016 г. всички лекционни зали и голяма част от залите за практическо обучение в Университета са климатизирани.

По 6.1.1. Обучението на докторантите по „Нефрология“ в МУ-Плевен се извършва в Катедра „Нефрология, хематология и гастроентерология“.

Сектор „Нефрология“ разполага с необходимия капацитет от аудитории, кабинети, лаборатории, създаващи академичен комфорт за работа на докторантите и със собствена

материално-техническа база за обучение на студенти, специализанти и докторанти по научната специалност. На територията на Сектора за учебна работа се използват учебни зали с мултимедийни проектори. Всички членове на академичния състав на звеното имат осигурени самостоятелни работни места с персонален настолен компютър с 24-часов високоскоростен интернет, мрежова връзка и Wi-Fi интернет достъп. За целите на преподаването и обучението на докторантите се предоставя съвременна аудио-визуална техника и копирна техника (мултимедиен проектор, преносими компютри, принтерни и копирни устройства и др.).

Клиниката по нефрология е 3 ниво компетентност и отговаря напълно на Стандарта по нефрология. Докторантите се обучават за работа със съвременна апаратура, разработването на различни рутинни и нови диагностични и лечебни методи. Докторантите имат възможност да ползват лаборатория със съвременна апаратура. Тя е включена в Инфраструктурата за геномни, протеомни и метаболомни изследвания, и компютърно симулиране и проектиране на кандидати за лекарства, обвързана с участието на България в BMMRI (Biobanking and Biomolecular Resources Research Infrastructure). В модерно оборудваната лаборатория се провеждат молекулярно-биологични, морфологични и имунохистохимични анализи, които преди са се провеждали на катедрено ниво с недостатъчен капацитет на изследователските звена и при липса на добре оборудвани лаборатории.

По 6.1.2. МУ – Плевен предоставя реални възможности докторантите да работят по проекти, ръководени от членове на академичния състав, включително и такива с приложна насоченост, свързани с тематиката на дисертационните им трудове. Създадени са добри възможности за публикуване на съответните постижения.

Средствата за закупуване на необходими реактиви и консумативи за провеждане на експерименти се осигуряват от научноизследователски проекти, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на Р. България, проекти, **финансирани от МУ-Плевен, както и от Фонд „Подпомагане на докторанти“ в МУ-Плевен. За редовните докторанти е предвидена допълнителна субсидия на стойност 1000 лв.** на година от бюджета на Университета за разходи, свързани с подготовката на дисертационния труд и оповестяване резултатите от разработката.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ - Плевен, а тези в чужбина – частично. Ръководството на МУ - Плевен с решение на АС протокол № 5 от 27.05.2013 г. е създаден фонд за подпомагане на редовните докторанти. Фондът има собствен бюджет, както и правилник, регламентиращ и регулиращ дейността му. Чрез него редовният докторант може да използва средства за: материали и консумативи за нуждите на научната разработка, участия в национални или международни форуми, изплащане на такса за публикуване в научно списание и др.

По 6.1.3. Библиотеката на МУ – Плевен е единствената голяма специализирана медицинска библиотека в Северозападна и Централна Северна България, създадена през 1974 г. със задачата да обслужва учебната, научната и диагностично-лечебната работа в Университета и Университетските болници. След направен основен ремонт през 2004 год. Библиотеката при МУ-Плевен е разположена върху 685 кв. м. като на разположение на читателите са 3 читални (150 кв. м.) със 71 места за четене, 12 компютъра и 10 таблета на свободен достъп, свързани с Интернет; компютърна зала (36 кв. м.) с 16 компютъра на свободен достъп, свързани с Интернет. На 20.04.2017 г. библиотеката получава Удостоверение за присъждане на Международен Стандартен идентификатор за библиотеки и сродни организации (ISIL) GB – 1550000 от Национална агенция за ISIL.

В библиотеката е създадена мрежова библиотечна информационна система с пет работни модула, чрез които се постига пълна автоматизация на библиотечните и информационни процеси: „Интернет каталог OPAC“ (Online Public Access Catalogue); „Обслужване на читатели“;

„Научен архив“; „Документация за придобиване и движение на библиотечния фонд. Инвентирание“; „Аналитично описание на статии, части от книги, рецензии“ от интегрираната библиотечно-информационна система E-lib/Windows версия 3.5., въведена е и бар-код технология. Периодично в библиотеката се провежда обучение на докторантите за работа с библиографски източници, търсене в електронния каталог и ползване на абонираните електронни бази данни. Обучението се провежда в групи, но може да продължи индивидуално, съобразно потребностите.

Към 31 декември 2020 г. фондът на библиотеката е 61189 библиотечни единици: 55804 книги; 4891 периодика; 54 електронни носители на документи и 440 дисертации и автореферати; От тях 39085 (69 %) са на български език, а 22104 (31 %) — на чужди езици.

Обучението и научноизследователската работа на докторантите по нефрология са информационно обезпечени. Те ползват неограничен достъп за работа с компютър, както на работните си места в сектора, така и в залите на библиотеката, където има издания на хартиен носител и списания в електронните бази данни, като са налични 297 заглавия. На разположение са всички броеве на издаваните списания, свързани с нефрологията в т. ч. лични учебници и монографии на хабилитираните преподаватели по същата специалност. Достъпът и ползването на информационните ресурси, както и услугата за доставка на електронни статии за студенти, докторанти и служители на МУ – Плевен, са безплатни.

По 6.1.4. Изследователската дейност на докторантите се осъществява съгласно Правилника за устройството и дейността на МУ-Плевен, Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и Наредба № 9 на МОН от 10.09.2017 г. за условията и реда за планиране, разпределение и разходване на средствата, отпускани целево от държавния бюджет за присъщата на държавните висши училища научна или художественотворческа дейност.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове. Разходите по участията в страната се поемат на 100% от МУ – Плевен, а тези в чужбина – частично. **Отпечатването на статии в реферирани и индексирани списания се финансира от МУ – Плевен.** С решение на АС, Протокол №35/28 ноември 2016 г., се утвърждава материално стимулиране на авторите, **направили публикации в списания с IF и реферирани списания без IF, на индексирани в базите данни Scopus и WEB of Science.**

През 2008 г. МУ– Плевен стартира издаването на **научното списание „Journal of Biomedical & Clinical Research“**, (JBCR - ISSN 1313-6917), което се реферира в следните бази данни: Българска медицинска литература; CABI; EBSCO Publishing; ProQuest. Списанието е мултидисциплинарно издание, достъпно за учени от всички области на медицинската и биомедицинските науки. JBCR се издава на английски език и предлага свободен достъп до статиите на адрес <http://jbcrl.mu-pleven.bg>. Това дава възможност на академичния състав на МУ – Плевен, в това число и на зачислените докторанти по различните научни специалности, да публикуват и популяризират своевременно получените резултати от проведените експерименти, заложили в различните научни проекти и тематика на докторантурите.

Специфична форма за популяризиране на резултатите от изследователския труд на академичния състав, студентите и докторантите е и **Издателският център „МУ-Плевен“**, който съществува и развива своята дейност от 2000 г. Авторефератите на докторантите, защитили в Медицински университет – Плевен, се регистрират с ISBN номера от центъра и се отпечатват за сметка на Висшето училище.

Докторантите се стимулират и подпомагат за участие в международни, национални и регионални научни прояви и специализирани курсове.

Констатации по критерий 6:

МУ-Плевен разполага с материално-техническа и информационна база с богати библиотечни ресурси за теоретична учебно-преподавателска дейност и предлага адекватен академичен комфорт на докторантите по нефрология. Базата на ВУ обезпечава

теоретичната и практическа подготовка на докторантите. Творческата активност на докторантите се стимулира строго регламентирано в организационен и финансов аспект, което се доказва от участията им в научни форуми, реализация на проекти и публикационната им активност.

Стандарт 7. Управление на информацията.

Критерий 7.1. Висшето училище или научната организация имат изградена организация за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите.

По 7.1.1. В МУ – Плевен има изградени специализирани структури за съхранение, отчетност, ревизия и популяризиране на получените от докторантите резултати по докторските програми. Изграден е Център за научноизследователска дейност, към който функционират Сектор „Работа с докторанти“ и Сектор „Научен секретар“. В Сектора за „Работа с докторанти“ се събира и анализира информация за изпълнението на докторските програми и постигането на необходимите кредити за защита на дисертационния труд. Той организира провеждането на курсовете за повишаване на ключовите умения на докторантите за научна кариера в Докторантското училище и издава сертификати на участниците. За цялостната документация на обучението отговаря Експерт по обучение и квалификация. Създадена е картотека с досиетата на всички докторанти. Досието на докторанта съдържа цялостната документация, свързана с приема, зачисляването, изпълнението на учебната програма, отчети, резултати, изнесени на научни форуми и публикувани в научни списания, резултатите от докторски минимум, материали по предзащитата. Секторът „Научен секретар“ подпомага провеждането на процедурите за придобиване на научни степени и звания в МУ – Плевен и контролира спазването на нормативните документи.

Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен и изискванията на ЗРАС, докторантите подлежат на атестация в края на всяка академична година, попълвайки атестационна карта за НПС и докторанти. Отчетите съдържат изпълнение на планираните задачи, етапа на разработване, брой публикации и научни съобщения, участие в проекти и други форми на научноизследователска дейност. В Сектор „Работа с докторанти“ към ЦНИД се съхранява база данни за кариерното развитие на завършилите докторанти. От 2007 г. в МУ-Плевен е създаден **Кариерен център**, който осъществява и поддържа връзка между Академичната общност, студентите на МУ-Плевен и потребителите на кадри, фирми и организации от сферата на здравеопазването и социалните дейности.

Всички успешно защитили докторанти в Сектор „Нефрология“ работят по специалността си като защитата на дисертацията им е допринесла за тяхното кариерно развитие – заемане на ръководни длъжности и растеж в академичната им длъжност.

Защитилият докторант по нефрология се е хабилитирал и понастоящем е доцент, ръководител на катедрата.

По 7.1.2. В МУ-Плевен има разработена и утвърдена система за наблюдение, оценяване, поддържане и усъвършенстване на качеството и публично оповестяване на резултатите. Чрез въведената система за постоянно подобряване на качеството на образованието и научните изследванията в МУ – Плевен се цели постигане на високо качество чрез най-ефективното използване на външните и вътрешни ресурси (академичен потенциал, материална, информационна и вътрешна нормативна база, организация). Изпълнението на докторските програми периодично и обективно се оценява на базата на ясни и прозрачни правила и процедури, и резултатите, свързани с качеството на обучение на докторантите и потребностите от промяна се огласяват публично на ФС. Своевременно се отчитат основните препоръки, осъществява се редовно планиране на учебната работа. Съгласно Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен в края на всяка академична година Научният ръководител

дава писмено мнение за работата на докторантите пред КС и предлага (съвместно с докторантите) конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата академична година, който се утвърждава от Факултетен съвет.

Резултати от проверката:

МУ-Плевен има изградена система за управление на информацията, свързана с обучението и реализацията на докторантите, която се ръководи от катедрата, Факултетната и Централна комисия по управление на качеството. Периодично се обсъждат и анализират предложения за подобрене на докторската програма и публично се оповестява ефективността на резултатите.

Стандарт 8. Информация за обществеността.

Критерий 8.1. ВУ публикува информация за: приети документи и учебна документация на докторската програма; решения и резултати от одити, свързани с качеството на обучение на докторантите и на академичния състав; решения от академични и факултетни съвети; проведени университетски форуми с участието на докторанти.

По 8.1.1. Публично оповестяване на актуална информация, свързана с провеждането и управлението на учебния процес на сайта на МУ-Плевен е приоритет за Университета. Документация по докторските програми се съставя и организира по утвърдени стандарти и се публикува на сайта на Университета. Ежегодно в МУ - Плевен се организира **Международна медицинска конференция за студенти и млади лекари**. За периода 2015 – 2019 г. са проведени 5 такива конференции, в които са взели участие 30 докторанти от МУ-Плевен. От 28 октомври до 2 ноември 2019 г. МУ – Плевен е бил домакин на XVII-ата Международна медицинска научна конференция за студенти и млади лекари (MDSC). Тя е част от официалните научни събития в академичния календар на МУ – Плевен, посветени на 45-годишнината от основаването му и е протекла под мотото “Awaken your dreams”. В събитието са взели участие 11 чуждестранни лектори от 7 държави (Великобритания, Германия, Русия, Украйна, Швейцария, САЩ и Япония) и 11 видни български учени от 8 университета и центрове в страната. Активните участници от Медицински университет – Плевен са били 88 студенти, 5 докторанти и 10 млади лекари .

От 2008 г. в МУ - Плевен се издава мултидисциплинарно списание **Journal of Biomedical & Clinical Research (JBCR)**, в което докторантите от сектора са публикували собствени проучвания, свързани с дисертационните им трудове (Уеб страница на списанието). На 17.09.2015 г. е сключен договор с „De Gruyter Open“ за включване на JBCR в платформа за „open acces“, което позволява публикуването в него статии да станат достояние на ползвателите на световната мрежа. JBCR се реферира от базите данни CABI, EBSCO Publishing и ProQuest. От началото на 2021 г. списанието е включено в Списъка на съвременните български научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация под ID № 1760. Чрез базата данни CABI списанието е видимо в базата данни Web of Science за периода 2014-2019 г. Това е от голямо значение при оценката на наукометрични показатели.

По 8.1.2. За да отговори на съвременните европейски изисквания МУ – Плевен стимулира докторантската мобилност. Информация за програмите за мобилност се предоставя системно на сайта на Университета. Определянето на участниците в академичния обмен се осъществява на конкурсен принцип по определени критерии и резултатите са обявяват своевременно. Актуални за периода 2014-2021 г. са договори за академичен обмен по програма Еразъм+ с 33 медицински университета и центрове в 13 програмни държави,

Докторантите по нефрология все още не са се възползвали от предоставената възможност за участие в програмата за академичен обмен с посочените по-горе университети.

По 8.1.3. Докторантите по нефрология към МУ – Плевен имат устойчиво научно развитие и активно участие в академичния и социален живот на Университета. Публикуването на резултати от дисертационни трудове в чуждестранни списания с и без импакт фактор, национални списания, отпечатващи се на чужд език и в национални списания на български език, свидетелства за висок научен потенциал.

Констатации по критерий 8:

В МУ-Плевен се предоставя системна информация за учебната документация и качеството на обучение на докторските програми, постиженията на докторантите, участието им в научни форуми, публикационната активност и иновационните резултати. ВУ подпомага и стимулира участието на докторантите в програмите за мобилност.

Стандарт 9. Текущ мониторинг и периодичен преглед на програмите.

Критерий 9.1. Регулярен мониторинг, (преглед) и актуализиране на докторантските програми, съобразно еволюцията на научните знания, изследвания и технологии.

По 9.1.1. В Направление „Качество и акредитация“ при МУ – Плевен функционира система за мониторинг, съобразена със спецификите на системата за управление на качеството. Наблюдението, одитите, анализът и оценяването на докторските програми се извършват на няколко равнища: КС, Център за научноизследователска дейност, ФС и АС.

Темите на дисертационните разработки и програмите за обучение в докторантурата по „Нефрология“ са обсъждани КС и ФС. При необходимост се правят предложения за преформулиране и редактиране на темите.

Протоколите от заседанията на Катедрения съвет, решенията на ФС и цялостния ход на докторантурите са в досието на докторанта.

По 9.1.2. Дейностите по повишаване на качеството на образователната дейност на докторантите в сектора са съобразени с утвърдената и достъпна на сайта МУ–Плевен „Процедура за разработване, мониториране, оценяване и актуализиране на докторска програма“. Реализацията им се включва в общия катедрен одит, като за последните пет години са извършени 2 броя вътрешни одити – 2017 и 2020 г. за оценка на качеството на обучение на докторската програма по Нефрология. От представените протоколи е видно, че политиката по качество, приета от Университета, се следва от ръководството на Сектор по нефрология.

Констатации по критерий 9:

В МУ-Плевен се осъществява редовен мониторинг и осъвременяване на докторските програми, съобразно актуалната научна информация. Провежданият системен вътрешен контрол допринася за повишаване на ефективността на обучението и изпълняване на целите на дисертациите по нефрология. Ръководството на Сектора по нефрология изпълнява политиката по качество на ВУ.

Стандарт 10. Циклично външно осигуряване на качеството.

Критерий 10.1. Висшето училище или научната организация осъществяват планирани дейности за самооценяване и външни оценки на докторските програми.

По 10.1.1. Съгласно „Стандарти и насоки за осигуряване на качеството в Европейското пространство за висше образование (ESG)“, докторските програми се оценяват с периодично външно оценяване и се основава на изготвения доклад-самооценка, доказателствения писмен материал и представения материал на срещите.

През акредитирания период е проведен един външен одит на **Системата за управление на качеството (СУК)**. В съответствие със Заповед № 445 от 2 март 2017 г. на Ректора на МУ – Плевен, на територията на университета в гр. Плевен на 6 март 2017 г. е извършен външен одит

на Системата за управление на качеството. Заключение от одита е, че МУ–Плевен е внедрил успешно функционираща Система за управление на качеството в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2008. През същия период е проведен и **външен одит на Процедурата за обучение на докторанти (документацията за прием и обучение на докторанти и процедури за обсъждане и защита на докторски дисертации) от Съюза на специалистите по качеството в България и Консултантска фирма „Данов-Консулт“ ЕООД–София.** Направено е едно коригиращо предложение за подобряване на документацията: ръководството на докторантското училище да разработи единна структура на докторските дисертации и авторефератите. **Заключението от проведения външен одит на докторските програми е, че обучението на докторантите в МУ-Плевен се води, спазвайки всички национални нормативни изисквания.**

Докторските програми в Университета подлежат на планирано, циклично външно оценяване, осъществявано от НАОА. Към 07.06.2021 г. МУ-Плевен има акредитирани докторски програми по 37 специалности и 3 новосъздадени по „Ревматология“, „Медицинска биофизика“ и „Хематология и преливане на кръв“, които са в ход.

Констатации по критерий 10:

В МУ – Плевен е внедрена успешно функционираща система за управление на качеството, в съответствие с изискванията на БДС EN ISO 9001:2015 и ESG. Структурите на ВУ преминават циклично през самооценка и външно оценяване, което поддържа и подобрява качеството на докторските програми. Сектор по Нефрология е реализирал разработване и защита на свободна докторантура и прием на две редовни докторанти през 2019 -2020 г. за периода на акредитация.

Председател на ПКЗС:

/проф. д-р Здравко Каменов, дмн/